

Zn. spr.: ZG.054.12.2022

**Szanowna Pani
Sylvia Wojtyńska**

W odpowiedzi na otrzymaną w dniu 02.11.2022 r. petycję (z dnia 26.10.2022 r.) przedstawiam poniżej stanowisko Nadleśnictwa Chojnow w przedmiotowej sprawie. Informuję ponadto, że 21 listopada br. odbyło się spotkanie terenowe poświęcone m.in. sprawom prac planowanych do wykonania w oddz. 346-c.

Na wstępie pragnę wyjaśnić, że przytoczona w petycji powierzchnia „wycinki” (6 ha) odnosi się do całego wydzielenia leśnego (o faktycznym areale 5,8 ha), na którym prace związane z wymianą pokoleń rozpoczęły się 22 lata temu.

Głównym gatunkiem występującym w tym fragmencie lasu jest sosna zwyczajna w wieku 129 lat. Z uwagi na wiek drzewostanu, a także jego stan zdrowotny konieczna jest jego przebudowa, która doprowadzi do zmiany składu gatunkowego drzewostanu na lepiej dostosowany do panujących warunków glebowo-siedliskowych.

Prace związane z wymianą pokoleń lasu w oddz. 346-c rozpoczęliśmy 22 lata temu (w roku 2000). Pierwszym etapem przebudowy było wycięcie tzw. gniazd, które objęły 30% powierzchni wydzielenia. W miejsce usuniętych sosen posadzono – dęby. Po 8 latach, gdy młode pokolenie osiągnęło wysokość między 1,5 a 3 metry leśnicy powiększyli istniejące już gniazda o kolejne 30% powierzchni, odnawiając ją głównie gatunkami liściastymi – dębem szypułkowym, wiązem, bukiem oraz świerkiem i modrzewiem. Zgodnie z założeniami prowadzonej w tym wydzieleniu rębni gniazdowej w bieżącym roku planowane było odnowienie pozostałej powierzchni wydzielenia (2,47 ha) poprzez usunięcie starodrzewu sosnowego i sztuczne odnowienie powierzchni międzygniazdowej. Po wnikliwej obserwacji zmian zachodzących w lesie, we wrześniu br., Nadleśnictwo postanowiło zmodyfikować przyjęty ponad 20 lat temu sposób zagospodarowania, wydłużając okres odnowienia drzewostanu. Przyjęty obecnie sposób zagospodarowania zakłada prowadzenie cięć częściowych prowadzących do dalszego ograniczania udziału sosny oraz wykorzystanie pojawiających się samorzutnie

oraz wprowadzanych sztucznie podrostów dębowych i lipowych, których kondycja daje nadzieję na wejście w skład przyszłego drzewostanu. Zaplanowane zmiany obejmują również ograniczenie powierzchni cięć zupełnych do 0,93 ha. Warto podkreślić, że wszystkie cięcia będą prowadzone na niewielkich powierzchniach, a w ich efekcie nie powstaną większe przestrzenie otwarte. Część drzewostanu o łącznej powierzchni 0,69 ha zostanie pozostawiona bez żadnej ingerencji. Pozostawione kępy będą składały się przede wszystkim ze starych sosen i lip. Efektem tak prowadzonych prac będzie ograniczenie udziału sosny z 90% na początku okresu odnowienia do ok 20 % na końcu tego okresu.

Warto podkreślić, że zapoczątkowane w 2000 r. i kontynuowane w 2008 r. prace gospodarcze nie wpłynęły na występowanie chronionych gatunków ptaków w oddziale 346-c. Ze względu na niewielką powierzchnię gniazd zrębowych oraz dość równomierne ich rozproszenie na powierzchni całego wydzielania, nie można także mówić o negatywnym wpływie prac na stosunki wodne panujące na tym terenie. Przyjęty obecnie sposób zagospodarowania lasu jeszcze bardziej ograniczy ewentualne negatywne skutki dla środowiska. Podjęte przez leśników działania zmierzają do znacznego ograniczenia udziału sosny, której nadmiar prowadzi do tzw. pinetyzacji siedliska. Ograniczenie udziału sosny jest szczególnie zasadne w północnej części oddziału 346-c, gdzie na powierzchni 0,45 ha występują fragmenty grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego (siedlisko przyrodnicze 9170).

Na omawianym terenie występują drzewa, które mogą zostać uznane za pomniki przyrody. Niezależnie od decyzji Rady Gminy Podkowa Leśna w sprawie uznania, bądź nie, zaproponowanych drzew za pomniki przyrody, Nadleśnictwo pozostawi wyznaczone osobniki na gruncie aż do ich naturalnej śmierci, w uzasadnionym przypadku wyznaczając dodatkowy bufor w postaci otaczających je drzew i krzewów. Wniosek w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody przesłany do Urzędu Miasta w Podkowie Leśnej został pozytywnie zaopiniowany przez Nadleśnictwo Chojnów po kontroli terenowej przeprowadzonej przez leśniczego.

Autorzy petycji wyrażają nieuzasadnioną obawę rozprzestrzeniania się roślin inwazyjnych na terenie wydzielania 346-c. Należy stanowczo podkreślić, że zabiegi

pielęgnacyjne prowadzone na różnych etapach rozwoju drzewostanu, od jego założenia aż do pełnej dojrzałości, zmierzają do eliminacji pojawiających się samorzutnie lub zawleczonych na tereny leśne gatunków obcych i inwazyjnych. Przyjęty przez Nadleśnictwo Chojnów sposób odnowienia lasu, polegający na wydłużeniu okresu odnowienia oraz ograniczeniu, a także rozproszeniu cięć zupełnych w znacznym stopniu uniemożliwi ekspansję niepożądanych gatunków.

Warto przypomnieć, że utrzymanie trwałości i ciągłości istnienia lasu jest ustawowym obowiązkiem leśników. A jedynym sposobem realizacji tego obowiązku jest wymiana pokoleń, która dodatkowo stwarza możliwość do zmiany składu gatunkowego lasu i pozwala lepiej przygotować go na spodziewane zmiany klimatu. Wymiana pokoleń wiąże się z trudną do zaakceptowania przez część społeczeństwa, zmianą wyglądu lasu, jednak nie można zapominać, że nie da się zatrzymać lasu w niezmienionej formie. Podejmowane przez leśników działania sprawiają, że zdrowe i różnorodne lasy będą cieszyły również przyszłe pokolenia. Aby maksymalnie ograniczyć niedogodności mogące wynikać z prowadzonych prac dla osób korzystających z lasu, ich realizacja została zaplanowana na miesiące zimowe. Jest to również czas najbardziej korzystny z punktu widzenia ochrony przyrody, gdyż prace będą wykonywane poza okresami lęgowymi ptaków i rozmnoży ssaków.

Odnosząc się do poruszonego w petycji zagadnienie społecznej funkcji Lasu Młochowskiego przypomnieć należy, że wszystkie lasy spełniają funkcje społeczne, ochronne i gospodarcze. Omawiany kompleks leśny posiada cechy, które sprawiają, że może on być w części uznany za las o zwiększonej funkcji społecznej. Dalsze kroki w tym zakresie będą podejmowane w ramach Leśnej Grupy Roboczej – Podkowa Leśna, która zacznie funkcjonować na początku 2023 r.

Gospodarka leśna na terenie Lasu Młochowskiego prowadzona jest zgodnie ze sztuką i aktualną wiedzą leśną. Leśnicy na bieżąco obserwują stan lasu i dostosowują sposoby jego zagospodarowania do potrzeb. Warto zwrócić uwagę na fakt, że na znacznym obszarze Lasu Młochowskiego (niemal na połowie jego powierzchni) występuje siedlisko przyrodnicze zwane grądem środkowoeuropejskim i subkontynentalnym (9170), dla którego zagrożeniem jest nadmierny udział sosny

prowadzący do procesu pinetyzacji. Aby utrzymać wymienione siedlisko przyrodnicze w dobrej kondycji Nadleśnictwo Chojnów prowadzi przebudowę istniejących drzewostanów złożonych głównie z sosny na drzewostany o możliwie dużym udziale gatunków liściastych, zwłaszcza dębu szypułkowego (*Quercus robur* L.). Do zmiany składu gatunkowego istniejących drzewostanów wykorzystywane są rębnie o długim okresie odnowienia pozwalające na wykorzystanie pojawiających się spontanicznie podrostów złożonych z gatunków liściastych, których jakość rokuje nadzieje na przyszły dobry wzrost. Takie działania pozwalają na stopniowe przekształcanie istniejących lasów sosnowych na lasy mieszane, w których udział sosny będzie mniejszy.

Z poważaniem,
Sławomir Mydlowski
Nadleśniczy
/podpisano elektronicznie/

